



СТУДИЈА



за утврђување на оправданоста за објавување јавен конкурс за доделување дозвола за радио на локално ниво, на подрачјето на Општина Ново Село

април, 2021 година

Содржина

Вовед	3
Оправданост за објавување јавен конкурс	4
Потенцијална публика	5
Потенцијални огласувачи	6
Заклучоци	8

Вовед

На 14.12.2020 година, физичкото лице Горан Тасев, до Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (во понатамошниот текст: АВМУ) достави „Писмо за намери“, со кое искажа заинтересираност за добивање дозвола за радио емитување на локално ниво на подрачјето на општините Ново Село и Босилово, а на 08.01.2021 година достави дополнување со кое појасни дека „...барањето се однесува само на Општина Ново Село“.

Во Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги е утврдена обврска за АВМУ - доколу согласно „Планот за доделување и користење на радиофреквенциите“ се утврди дека има слободни радиофреквенции, пред да распише јавен конкурс за доделување дозвола, да изработи студија со која ќе ја утврди оправданоста за објавување јавен конкурс, особено од аспект на исполнувањето на целта на овој закон и од аспект на потребите на публиката. Имајќи го предвид ова, АВМУ писмено се обрати до Агенцијата за електронски комуникации (во понатамошниот текст: АЕК) и побара информација дали на подрачјето на Општина Ново Село постојат слободни фреквенции коишто можат да се искористат за емитување радио програма.

На 05.01.2021 година, АЕК достави известување до АВМУ од кое е видно дека на ова подрачје има слободни радиофреквенции. Поточно, во известувањето е наведено дека „Врз основа на техничката анализа од страна на Секторот за радиокомуникации, начелни параметри според кои треба да се изработи техничко решение за покривање на општина Ново Село се следните:

- *Ефективна иззрачена моќност: 50 W;*
- *Фреквенција: 107.4 MHz;*
- *Предавателот може да биде поставен на било која локација во општината, но добиената сервисна зона да не излегува од границите на општината."*

Оправданост за објавување јавен конкурс

Целта на оваа студија е да се утврди дали постои оправданост од објавување јавен конкурс за доделување дозвола за радио емитување на подрачјето на Општина Ново Село. Од аспект на целите на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, утврдени во член 2, оправданоста за објавување конкурс се согледува во обезбедувањето: развој на аудио и аудиовизуелните медиумски услуги; промовирање на слободата на изразување; развој на независната продукција; поттикнување, унапредување и заштита на културниот идентитет, јазикот и традицијата, поттикнување на културата на јавен дијалог меѓу граѓаните со цел да се зацврстува заемното разбирање и толеранција за унапредување на односите меѓу различните заедници; поттикнување на творештвото, образовниот и научниот развој; поттикнување и развој на конкуренцијата во аудио и аудиовизуелните медиумски услуги и развој на економијата во Република Македонија.

При изработката на оваа студија АВМУ ја имаше предвид мошне големата важност на локалните медиуми во обезбедувањето информации корисни за локалната публика, односно во обезбедувањето вести од локален карактер. Во оваа насока е и „Писмото за намери“ кое го достави заинтересираната страна - физичкото лице Горан Тасев, во кое се наведува дека *„...сите случувања, дневно информирање, информативните потреби, и навремено известување на населението во овие рурални средини од Струмичкиот регион сметам дека се малку односно недоволно опфатени во информативните сервиси кои во моментот се на располагање на актуелните радио програмски сервиси“* и дека *„...има реална потреба од информации кои се потребни за земјоделците во делот на вести, едукативни емисии, огласи, комерцијални новини, навремени информации од надлежните институции поврзани со нивната работа, културни, спортски настани и образовните настани на популацијата“*.

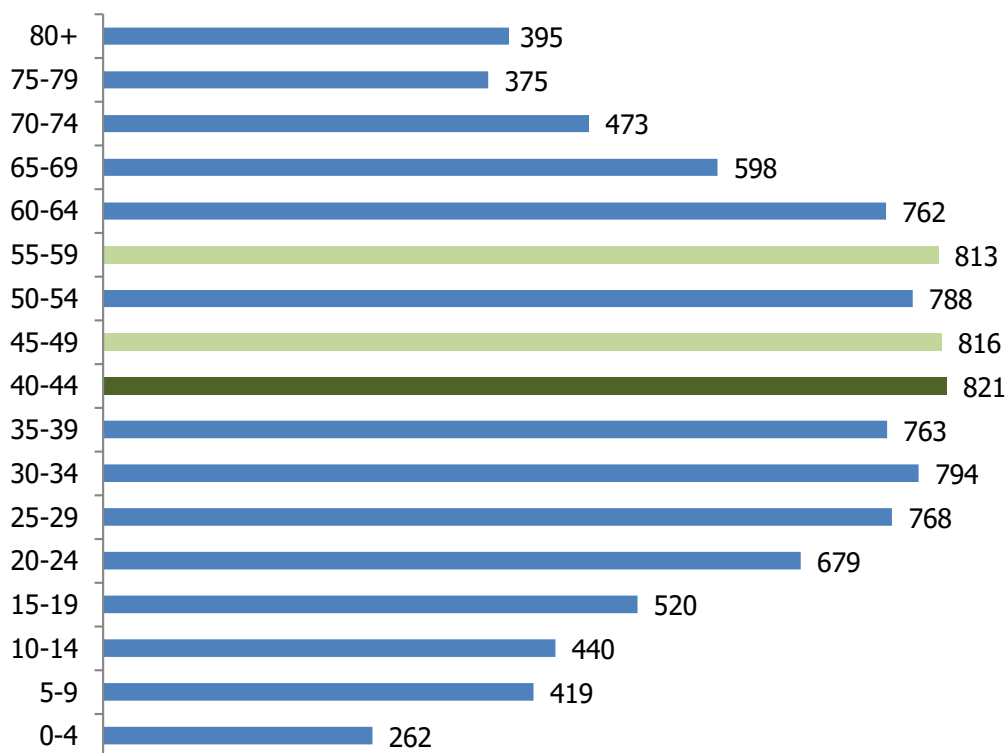
Во моментот на пишување на оваа студија, радиопрограма на подрачјето на Ново Село не емитува ниту една локална радиостаница. На населението од оваа општина достапни му се само содржините кои се емитуваат на програмските сервиси на јавниот радиодифузен сервис - Македонско радио и на четирите комерцијални радиостаници коишто емитуваат програма на национално ниво (РА Антена 5 - музичко-говорно радио од специјализиран формат, РА Канал 77 - говорно-музичко радио со претежно информативен општ формат, РА Метрополис - музичко-говорно радио од општ формат и РА Јон - говорно-музичко радио од специјализиран формат кај кое доминантниот вид на програма има забавна функција), коишто не обезбедуваат доволно локални вести.

Потенцијална публика

На 31.12.2019 година, бројот на жители во општина Ново Село изнесувал вкупно 10.486 лица¹. Од нив, 5.361 биле мажи (51%), а 5.125 биле жени (49%).

Најбројно, од аспект на старосната структура, било населението на возраст помеѓу 40 и 44 години (821 лице). Приближно исто биле застапени и старосните групи на возраст од 45 до 49 години (816 лица) и на возраст од 55 до 59 години (813 лица).

Структура на населението по возраст



Според етничката припадност, 99% од населението во Општина Ново Село се Македонци. Овој податок е преземен од публикацијата „Попис на населението, домаќинствата и становите во Република Македонија, 2002“, на Државниот завод за статистика. Понови податоци за структурата на населението според етничката припадност не постојат. Поточно, според пописот од 2002 година, 11.509 жители на Општина Ново Село биле Македонци, 25 биле Срби, тројца биле Роми, двајца биле Бошњаци и 28 биле од други националности, неспомнати во публикацијата.

¹ Податоците се обезбедени од Државниот завод за статистика и истите се достапни на следниот линк: http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/MakStat_Naselenie_ProcenkiNaselenie/126_Popis_Op_s80_NasPolStar3112_mk.px/?rxid=fcc90019-7da6-456d-a335-566ed0356369

Потенцијални огласувачи

Во овој дел од Студијата се анализирани податоците за деловните субјекти коишто се активни на територијата на Ново Село и коишто можат да се јават како најчести огласувачи на локалните медиуми на ова подрачје.

Вкупниот број на активни деловни субјекти во Општина Ново Село на 31.12.2019 година изнесувал 211². Над 60% од нив биле микро субјекти³, односно деловни субјекти кај кои во секоја од последните две пресметковни години, односно во првата година од работењето, биле исполнети следните два критериума: просечниот број на вработени, врз основа на часовите на работа, да е до 10 работници и бруто-приходот што го остварил субјектот од кој било извор да не надминува 50.000 евра во денарска противвредност. Мали имало 74 субјекти, средни биле три субјекти, а големи само еден деловен субјект.

Број на активни деловни субјекти

	2017	2018	2019
микро	143	134	133
мали	72	72	74
средни	4	2	3
големи	-	1	1
вкупно	219	209	211

Во периодот од 2017 до 2019 година, на подрачјето на Општина Ново Село, бројот на активни деловни субјекти бил најголем во 2017 година – вкупно 219 субјекти. Во 2018 година тој се намалил за десет во однос на 2017 година, а во 2019 година се зголемил за два субјекти во однос на 2018 година.

Според Националната класификација на дејности, од вкупниот број активни деловни субјекти во 2019 година, околу една третина (72 субјекти) биле претпријатија регистрирани во секторот – Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила и мотоцикли⁴. Останатите биле регистрирани во

² Податоците се обезбедени од Државниот завод за статистика и истите се достапни на следниот линк: http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/MakStat_DelovniSubj_AktDelovniSubjekti/325_DeSub_Op_03AcDSbG_mk.px/?rxid=a54477e8-e633-4acc-9b70-b18721257cb9

³ Распделувањето на деловните субјекти на големи, средни, мали и микро Државниот завод за статистика го врши во согласност со критериумите утврдени во Законот за трговски друштва - бројот на вработените, годишниот приход и просечната вредност на вкупните средства по годишните сметки во последните две години (пресметковни години).

⁴ Податоците се обезбедени од Државниот завод за статистика и истите се достапни на следниот линк: http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/MakStat_DelovniSubj_AktDelovniSubjekti/275_DeSub_Op_02AcDSbD_mk.px/?rxid=f920dd29-6d52-426b-aef2-3f26f5ff47de

следните сектори: Земјоделство, шумарство и рибарство (16 субјекти), Преработувачка индустрија (24 субјекти), Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација (еден субјект), Градежништво (20 субјекти), Транспорт и складирање (17 субјекти), Објекти за сместување и сервисни дејности со храна (17 субјекти), Информации и комуникации (четири субјекти), Финансиски дејности и дејности на осигурување (три субјекти), Дејности во врска со недвижен имот (еден субјект), Стручни, научни и технички дејности (три субјекти), Административни и помошни услужни дејности (два субјекти), Јавна управа и одбрана; задолжително социјално осигурување (еден субјект), Образование (четири субјекти), Дејности на здравствена и социјална заштита (11 субјекти), Уметност, забава и рекреација (еден субјект) и Други услужни дејности (14 субјекти).

Заклучоци

На територијата на Општина Ново Село програма не емитува ниту една локална радиостаница, којашто на локалното население би му понудила доволно информации за случувањата во ова подрачје.

Според податоците од Државниот завод за статистика, на 31.12.2019 година, вкупниот број на жители во оваа општина изнесувал 10.486, а вкупниот број на активни деловни субјекти изнесувал 211.

Имајќи го предвид наведеното, а со оглед на тоа што постојат слободни фреквенции за емитување радиопрограма на територијата на оваа општина, заклучокот што произлегува од оваа студија е дека **постои оправданост за објавување јавен конкурс за доделување дозвола за радио емитување на локално ниво, на подрачјето на Општина Ново Село, и тоа за програмски сервис музичко-говорно радио од општ формат, на македонски јазик.**